

Отже, використання зазначених вище інструментів активізації пізнавальної діяльності курсантів під час проведення занять, пов'язаних із застосуванням інформаційних технологій, можливе на різних їх етапах: під час вивчення нового матеріалу, закріплення, під час формування вмінь та навичок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Болтянський Б. В. Використання активних методів навчання у вищих навчальних закладах / Б. В. Болтянський, Л. О. Болтянська // Удосконалення навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі : збірник науково-методичних праць / Таврійський державний агротехнологічний університет. – Мелітополь, 2016. – Вип. 19. – 304 с.

2. Ерік Шмідт. Новий цифровий світ / Ерік Шмідт, Джаред Коен ; переклад з англ. Г. Лелів. – Львів : Літопис, 2015. – 368 с.

3. Франко Ю. П. Викладання інформатики в умовах організації багаторівневої освіти та підготовки висококваліфікованого фахівця / Ю. П. Франко // Вісник Національного університету оборони України. – Київ, 2014. – Вип. 6 (43). – С. 224–230.

ІКТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Чупахіна Світлана Василівна,

*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти*

ДНУЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Сучасний період розвитку системи освіти характеризується зміною освітньої парадигми і, як наслідок – різноманітністю освітніх послуг, розвитком альтернативних освітніх систем, що зумовлює перехід від репродуктивних форм та методів навчання до особистісно зорієнтованих, індивідуально-творчих.

У зв'язку з цим виникла гостра потреба в педагогах, які володіють гнучким та креативним педагогічним мисленням, здатних аналізувати й конструювати логіку педагогічного процесу відповідно до вікових та індивідуальних особливостей дітей, втілювати і створювати нові педагогічні технології в роботі.

Важливе місце в професійній підготовці фахівців дошкільного профілю належить формуванню готовності студентів до набуття елементарних математичних уявлень та розвитку операцій логічного мислення в дітей дошкільного віку, оволодіння відповідною методикою навчання. Система математичної підготовки є потужним чинником інтелектуального розвитку

дошкільника, формування його пізнавальних та творчих здібностей. Саме сформовані в дошкільному дитинстві елементарні математичні уявлення стають підґрунтям для успішного навчання математики в школі.

Вимоги сучасного суспільства щодо дошкільної освіти дітей актуалізують завдання визначення педагогічної технології процесу підготовки студентів із методики математичного розвитку дошкільників та обґрунтування можливостей інформаційних технологій (ІТ) в означеному процесі [3].

Прагнення активно застосовувати інформаційні технології в освіті має спрямовуватися на підвищення рівня і якості підготовки фахівців. Добір ресурсів ІТ задля реалізації в освіті повинен вирішувати низку завдань (див. рис.).

Готовність студентів щодо формування у дітей дошкільного віку елементарних математичних уявлень демонструє модель, яка інтегрує мотиваційно-особистісний, змістовний та діяльнісний компоненти [1].

Мотиваційно-особистісний компонент готовності передбачає наявність установки на цілеспрямоване формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку, підґрунтям для якого є гуманне ставлення до дитини і особистісна готовність майбутніх педагогів до означеного виду діяльності. Установка на формування математичних уявлень у дошкільників передбачає усвідомлення необхідності та значущості даного виду діяльності, бажання й прагнення до його реалізації, визнання дитини суб'єктом системи формування математичних уявлень, розуміння потенційних можливостей кожної дитини. Особистісна готовність студентів дошкільного профілю щодо математичного розвитку полягає в спрямованості особистості, зорієнтованої на розвиток мислення дитини та її розвиток загалом, у сформованій педагогічній рефлексії та емпатії [1].

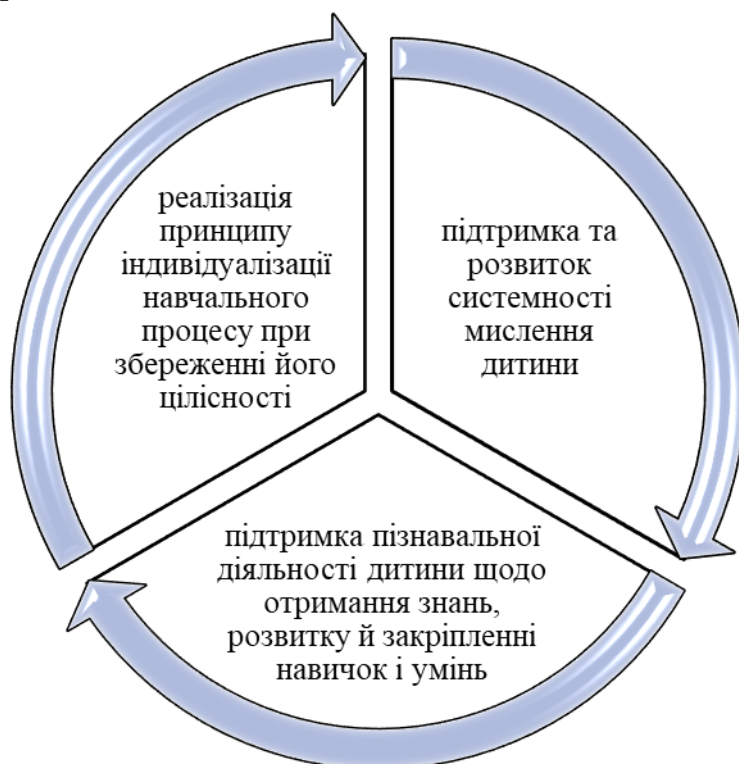

Рис. Завдання ІТ у математичній освіті дітей дошкільного віку

Змістовий компонент готовності становить інтеграція загальнокультурних, психолого-педагогічних, предметних (математичних) та методичних знань, найважливішими серед яких стають: знання про сучасні концепції математики як науки; про сутність, цілі і завдання математичного розвитку дитини загалом; психолого-педагогічні і дидактичні засади формування математичних уявлень у дошкільників; класичні і сучасні концепції математичного розвитку дітей дошкільного віку; механізми та особливості педагогічної діяльності щодо формування елементарних математичних уявлень у дошкільників та можливості інформаційних технологій у математичній освіті та самоосвіті [2].

Удосконалення підготовки майбутніх вихователів із математичного розвитку дошкільників передбачає поступовий перехід від накопичення, переосмислення теоретичних знань до розробки елементів авторської програми [1].

Діяльнісний компонент готовності включає в себе вміння, які забезпечують ефективне формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку. У дослідженнях виокремлено низку основних типів педагогічних умінь, які можна об'єднати в три групи: 1) вміння планувати; 2) організації; 3) контролю. Найважливішими серед них стають такі: вміння діагностувати рівень математичного розвитку дитини, планувати та добирати зміст навчання та ефективний шлях впливу на математичний розвиток дитини з урахуванням її вікових та індивідуальних особливостей, здійснювати самоконтроль і корекцію діяльності, переносити раніше засвоєні знання і вміння в нові нестандартні ситуації, створювати власні оригінальні способи керівництва математичним розвитком дошкільників [4].

Педагогічними умовами в системі професійної підготовки майбутніх вихователів, які сприяють підвищенню якості освіти щодо вивчення методики математичного розвитку дітей дошкільного віку, є:

- спрямованість навчання на усвідомлення необхідності формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку задля розвитку дитини;
- створення логічно побудованої системи процесу формування математичних уявлень;
- удосконалення професійної підготовки студентів через проблематизацію змісту освіти, організація проблемних груп «ІКТ у математичній освіті дошкільників», встановлення міжпредметних зв'язків означеної проблеми з психолого-педагогічними та фаховими дисциплінами;
- встановлення суб'єкт-суб'єктного характеру взаємодії викладача зі студентами, заснованого на співробітництві;
- використання освітніх технологій навчання, які сприяють розвиткові у студентів рефлексії та гнучкості педагогічного мислення;
- запровадження різноманітної системи контролю та оцінювання знань студентів із застосуванням ІТ;
- включення в процес виробничої практики мікродослідження, системи завдань щодо керівництва різними видами навчально-пізнавальної математичної діяльності дітей у ЗДО;

- залучення студентів до науково-дослідницької роботи з метою формування в них дослідницьких навичок;
- включення в освітню програму навчальної дисципліни «Комп'ютерні навчальні програми та ігри для математичного розвитку дітей дошкільного віку»;
- обізнаність студентів та викладачів щодо критеріїв і показників, за допомогою яких можна встановити рівень готовності студентів до математичного розвитку дошкільників, своєчасно коригувати систему підготовки майбутніх вихователів.

Започатковане дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми професійної освіти студентів щодо методики математичного розвитку дітей дошкільного віку. Уваги заслуговують педагогічні умови оптимізації процесу професійної підготовки майбутніх вихователів засобами ІКТ із дисципліни «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Освітнє середовище для підготовки майбутніх педагогів засобами ІКТ : монографія / Р. С. Гуревич, Г. Б. Гордійчук, Л. Л. Коношевський та ін. ; за ред. Р. С. Гуревича. – Вінниця: ФОП Рогальська І. О., 2011. – С. 348.
2. Дорошенко З. П. Можливості моделювання інформаційно-освітнього середовища дошкільного навчального закладу / З. П. Дорошенко // Дошкільна освіта. – 2010. – № 3 (29). – С. 48–53.
3. Семчук С. Комп'ютерно-розвивальне середовище як складова педагогічного процесу дошкільного навчального закладу / С. Семчук // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи : зб. наук. праць / гол. ред. В. М. Мадзігон та ін. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2015. – Вип. 1 (14). – С. 18–23.
4. Шаран О. Моделювання у процесі формування професійно-математичної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти / О. Шаран // Людинознавчі студії : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Педагогіка». – Дрогобич : редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2017. – Вип. 4/36. – С. 291–300.